

Yttrande över remiss från Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2018/842 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030

Sammanfattning

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) anser att:

- Det är bra att LULUCF-sektorn tydligare inkluderas i klimatarbetet och att medlemsländerna ges möjlighet att prioritera de åtgärder som ger bäst effekt inom den tidshorisont som förslaget omfattar.
- Ett slutligt förslag i större grad bör ta hänsyn till de osäkerheter som finns i beräkningarna av utsläpp och upptag i LULUCF-sektorn. Det gäller såväl basårsutsläpp (1990) som utsläpp de senaste åren. Osäkerheterna har både att göra med att utsläpp och upptag påverkas av naturliga faktorer men också att de metoder som används baseras på löpande inventeringar som kräver löpande revideringar av beräkningarna.
- Förslaget (i kombination med EU 2018/841 och EU 2018/1999) är svåröverskådligt och det krävs ytterligare analyser för att förstå hur en ökad nettoinlagring faktiskt får användas för att möta åtaganden på medlemsstatsnivå. I EU 2018/841 anges ett gemensamt mål på ett nettoupptag om 310 Mt CO₂ och även landspecifika mål medan klimatlagen nyttjar ett nettoupptag på 225 Mt CO₂. Huruvida överprestation i LULUCF-sektorn kan användas utöver dessa 225 Mt är oklart. Det finns också en rad förbehåll i de olika paragraferna i denna förordning och de två tidigare nämnda förordningarna som är svåra att analysera.

Generella synpunkter

Då detta är ett redan fattat politiskt beslut kommenterar SLU i det följande endast några detaljer som berör markanvändning och skogsbruk (LULUCF).

En principiellt viktig förändring med hela det föreslagna ramverket som bör uppmärksammas är det faktum att man inom EU beslutat att hela nettoupptaget inom LULUCF-sektorn ska inkluderas i bokföringen. I tidigare regelverk under Kyotoprotokollet och inom EU har bokföringen av LULUCF-sektorn varit starkt begränsad, främst med syfte att motverka möjligheten att balansera fossila utsläpp med nettoupptag i skog och mark. I den förordning som reglerar LULUCF-sektorn föreslås absoluta nivåer för det totala nettoupptaget till 2030 inom LULUCF-sektorn för varje medlemsland.

Enligt artikel 7 i nu gällande förordning skulle möjligheten att inkludera överskott från bokföringsaktiviteten *Bruk av skogsmark* utredas och eventuellt förslås av EU-KOM. Denna möjlighet har nu tagits bort. Detta innebär att för perioden 2021-2025 kan inte överskottskrediter från *Bruk av skogsmark*, dvs. om nettoupptaget är större än Sveriges bokföringsreferens, användas för att möta Sveriges åtagande inom EU. För perioden 2021-2025 får halva tilldelade mängden krediter (enligt Annex III i EU 2018/841) användas för att balansera eventuellt underskott enligt bördefördelningen, motsvarande gäller för perioden 2026-2030. För perioden 2021-2025 ingår bokförda upptag från aktiviteterna *Bruk av åkermark*, *Bruk av betesmark*, *Beskogad mark* och *Avskogad mark* under förutsättning att LULUCF-sektorn totalt inte genererar nettoutsläpp. För perioden 2026-2030 ingår nettoupptaget för hela LULUCF-sektorn där nettoupptaget relateras till nettoupptaget 2021-2023. Överskott relativt det årliga nettoupptag som ska fastställas senare baserat på en linjär bana för åren 2026 till 2030 kan användas för att balansera underskott i övriga sektorer. Det är dock oklart hur detta rent tekniskt ska gå till eftersom det också finns en begränsning i klimatlagen på hur mycket nettoupptag från LULUCF-sektorn (225 Mt CO₂) som får användas för att nå en utsläppsreduktion med 55 %. Men det är, jämfört med tidigare förordning, ändå så att alla utsläpp och upptag från LULUCF-sektorn får betydelse för ländernas möjlighet att fullfölja sina åtaganden, **dvs. alla kategorier värderas lika**. Det gör att åtgärder inom LULUCF-sektorn för att öka inlagring av kol eller minska utsläpp kan prioriteras utifrån förutsättningarna i respektive medlemsland och inte baserat på vad som ger mest bokföringsmässigt.

Beslut om detta yttrande har på rektors uppdrag fattats av vicerektor Ylva Hillbur efter föredragning av koordinatör för FOMA klimat Sabine Jordan. Innehållet har utarbetats av Mattias Lundblad vid institutionen för mark och miljö.

Ylva Hillbur

Sabine Jordan